ბაღოლებაციტო ყველა ქვეყნის ჩემპიონის ფიზკულტურა

ლელო

Орган Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

№ 62 (1544) ○ ხუთშაბათი, 26 მაისი, 1960 წ. ○ გამოდის 1917 წლის 16 ოქტომბრიდან ○ ფასი 20 კაპ.

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოება „ლამა და ორგანიზაციების კავშირისა და პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

სპორტის ოქტომბრის ფინალისტები

ლ. პოლპერტი — ლიდერი

ლიდერი „დელმა" დიდძალ მაყურებელს მოეცარა თავი VII ტურზე, რომელშიც ვოლპერტი ეთამაშებოდა პოლხროვიდის, ხოლო გიორგიანელი ზვორაკინას. თრივე ლიდერს აწუოხდა მხოლოდ-მხოლოდ გამარჯვება. ეს აშკარად დაეტყო პარტიის მსვლელობას.

ადგილად მიაღწია სასურველ ვილპოზას. პოლხროვიდემ სულ ტოდ გათამაშება დებიუტი და მალე იგრძნო "ხაფანგის" ნაცლებობა. იმის მაგივრად, რომ გამოეძებნებია შეუპოვობა და მდგომარეობა გამოესწორებინა, მან ზედიზედ ითამაშა, ფიგური ზოგიერთ და მე-17 სულაც დანებდა. მთელი სალამო გრძელდებოდა გიორგიანელი-ზვორაკინას შეხვედრა, დასაწყისში უპირატესობა ქართველი ოსტატის მხარეს იყო. მაგრამ შემდგომ თამაში გათანაბრდა, ყველა ელოდა ყოველ ჯერზე ფიგურის გაფრთხობილი კი მოგებაზე თამაშობდა, თუმცა ათიოდე წუთი ჩვინდა დარჩენილი 15 სელაზე. მალე ფრთის ნაცლებობამ თავისი ეფექტი მისცა. 37-ე სელაზე, როცა პოზიცია ცალე თანაბარი იყო, გიორგიანელმა საათზე ღალი ჩაამოვარდა. მას უნდა ეუსაყვედნოთ, რომ ჭიდრაკის ლეგენდარ წარმოჭენილი პოზიციის ბედის შეპირობილება ყოველივე ხელოვნურად არ შეიძლება.

ცალე გაგვაბარა შესანიშნავი თამაშით ბოგთნიტე, მისი პარტია ბელეფელთან მსოფლიოს ყოფილი ჩემპიონის ო. რუბენოვის ვარიანტით დაიწყო. დაამშვენებს სამუთია მოეფიქრებინა, მართალია, ამ პარტიაში ტოგონიძემ ვერ

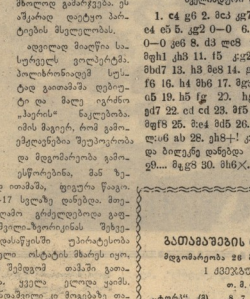

ვერ შეძლო ბელეფელთან ბრძოლაში გამარჯვება. ამ ორ ოსტატს ხშირად ხვდებოდნენ ტურნირის ფინალისტები და ყოველთვის

ორშაბათი

ლაპარაკობდნენ გულახდილად

საორგანიზაციო კომიტეტის „კოლმეურნის“ ჟურნალისტებთან შეხვედრა

„კოლმეურნის“ ცენტრალური საბჭოს მთავარ პლენუმზე „სოფლის მოსახლეობაში მასობრივ-პოლიტიკური და სპორტული მუშაობის მდგომარეობის და მისი შემდგომ გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“ მომხსენებლმა — ცენტრალური საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ვ. ფლეგმა და მოკამათეებმა — ოქტომბრიშვილის თავმჯდომარეებმა — ხ. სიჭინავამ და ვ. თაბუევმა, რაიონული თავმჯდომარეებმა — ე. მაჭარელმა (მარნეული), შ. ნანეკალიამ (ზუგდიდი), ქ. სტეფანიანმა (ახალციხე), ვ. სოფრომაშვილმა (ცოტნე), ა. ბაქრაძემ (ტერჯოლა), ვ. ყორიაშვილმა (სიღნაღი), ახმეტის რაიონის სოფელ ბერთის კოლექტიურნეობის თავმჯდომარემ ი. თედორაძემ, შემოქმედის ძირითადი საბჭოს თავმჯდომარემ ა. ღუმბაძემ, სიღნაღის რაიონის სოფელ ქვაღი ანაგის კოლეტიურნეობის თავმჯდომარემ ი. ბეგიაშვილმა, ა. გოგიაშვილმა (ცაგვერი), ს. ბაქრაძემ (დუსაფის რესპუბლიკური კომიტეტი) და სხვებმა იღარაკეს სოფლის ფიზკულტურული ორგანიზაციების, სპორტსმენების, ნაკრები გუნდების საქმიანობაში არსებულ ხარვეზებზე და ნაცლოვანებებზე.

ბოლოს მოკამათეებმა ვ. ფლეგმა და ვ. ფოფხაძემ მიიღეს მონაწილეობა დისკუსიის დასკვნითი ნაწილის მსჯელობაში.

პლენუმმა მიიღო სათანადო დადგენილება.

მეგობრობის მაჯიში

სოხუმში გაიმართა საქალაქთშორისო შეხვედრა ძალოსნობაში საქართველოს „კოლმეურნისა“ და ლტქვის „ვარსკვლავი“ გუნდებს შორის, ეს შეხვედრა მოიგეს საქართველოს წარმომადგენლებმა ანგარიშით 6:1, პირად ნათლობაში უპირატესება აღმოჩნდნენ: ა. ჯოლოკიანი (287,5 კგ), ჩ. დათიკაშვილი (290 კგ), ა. გოგოგრიანი (342 კგ), ჯ. ამდეშვილიანი (352,5 კგ), ი. ეუბანეიშვილი (385 კგ), ყველანი „კოლმეურნიდან“), პ. იოსტინა („ვარსკვლავი“) და ვ. კოშაძე („კოლმეურნე“ — 400 კგ).

• • •

ხელმძღვანელი ა. ეუბანეიშვილი და ლტქვიელი ა. პოტეტ ფიცარნიშვილი და ტექნიკი ვ. ხემიანოვიჩი.

თბილისის პირად-გუნდური პირველობა ვოლეიბოლში

ხამ დღეს ვრცელებოდა თბილისის პირველობა ვოლეიბოლში ტურნირე, რომელშიც მონაწილეობდნენ „სპარტაკის“, „კოლმეურნის“, „ბურევესტნიკის“ და სხვა ორგანიზაციების უძლიერესი სპორტსმენები.

პირველ დღეს გათამაშდა სპორტი და გუნდური ჩხილა. გაცდა პირველი სპორტსმენები ა. იუსტაშვილი, ზეროკ ადგილზე გამოვიდა მისი თანმკვლევი ვ. ბატაშელი, ხოლო შემდეგ — „ქართველი რეზერვების“ წარმომადგენელი ვ. ჭინოდა ჭილოა შორის უძლიერესი იყო ა. კანჯაძეკი.

გუნდური ჩხილა 4 კილომეტრზე საშუალო შედეგით (5.22,4) მოიგო სპორტის „კოლმეურნის“ გუნდმა შემდეგი შემადგენლობით: ჯ. ბანდეკელი, ვ. ბაციკაშვილი, ვ. სიკორაძი და ხ. გოცირიძე. ქალთა შორის ველოსიპედისტთა შეჯიბრებში გაიმარჯვა „ბურევესტნიკის“ სპორტსმენმა კოლექტივმა (ვ. ტტანოვა, ნ. კარპაკოვა).

ზეროკ დღეს გაიმართა ვრცელი 500 ჭერიზე ველოდრომის ველოსიპედით, ჩქარ პირველი იყო სპორტსმენი ა. იუსტაშვილი. ჯგუფურ ჩხილაში 32 წრიზე გამარჯვება მოიპოვა „სპარტაკის“ გუნდის ზეროკ წარმომადგენელმა ჯ. გეორგიევმა, ქალებში უძლიერესი იყო ვ. ტტანოვა („ბურევესტნიკი“). საერთო ჩხილაში 25 კილომეტრზე გაიმარჯვა „კოლმეურნის“ წარმომადგენელმა ხ. გოცირიძემ (ლიდერი ა. გუნია).

ნუნდო ადიანშვილის, რომ ამ სპორტის სპორტსმენთა შეიდეგები არ იყო მაინცდამაინც სახარბიელო, მიიჭერი ვოლოსიპედისტები მოეჭიდავებოდნენ.

ბოლო დღეს გაიმართა წყვილთა შეჯიბრება 30 კილომეტრზე 13 ფინიშით. შეჯიბრებაში მონაწილეობდა 7 წყვილი. პირველი ადგილზე დადგა „კოლმეურნის“ წარმომადგენლები ჭ. ჩანდეკელი და ვ. სიკორსკიი. მათ მეორე ადგილზე გაიმარჯვეს ველოსიპედისტების წყვილი წრით გაუსწრეს, ხოლო დანარჩენ 25 კილომეტრზე — ორი წრით. გუნდურ ჩათვლაში ადგილები განაწილდა შემდეგნაირად: „სპარტაკი“, „კოლმეურნე“, „ბურევესტნიკი“.

ქალების პირველობამ ცხადჰყო, რომ ველოსპორტის ოლიმპიურ სახეობის განვითარების ჯერ კიდევ არ უძლევა ჭერიოვანი ყურადღება მოეჭი ორგ სპორტსმოყვარეებში. ვინ ვის სამოცდაჭინ არ არის ის ფაქტი, რომ მხოლოდ ვუნდების გამოვანა შეძლეს მხოლოდ „სპარტაკმა“ და „ბურევესტნიკმა“, ხოლო ისეთმა ავტორიტეტულმა და ძლიერმა სპორტსმოყვარეობამ, როგორიცაა „დინამო“, მონაწილეობა მიიღო მხოლოდ სალიდერო რბოლაში?

რესპუბლიკის ველოსიპედისტებს მოეჭი რიგი სასიხარულებელი შეჯიბრებები აქვთ ჩასატარებელი მომდინარე წელს, რომელთა შორის უთანაოსია „ა“ კლასის კილომეტრთან ბ ქალაქის ბატონ, თუ ბიჭიანის ფიზკულტურულება ორგანიზაციების ძირითად ამ შოპიკიდეს ხელი სპორტსმენთა მზადების საქმეს, შესაძლებელია ჩვენმა რესპუბლიკამ დაკარგოს ადგილი „ა“ კლასში. ეს კმაჭი დასანანი იქნება მით უფრო, რომ წინა წლებში ჩვენს ველოსიპედისტებს საკმაოდ მაღალი შედეგები ჭქონდათ და ბევრ შეკრებებში, არ უნდა დაეკვიწყებინ ისიც, რომ საბჭოთა კავშირის ხალხთა მოჭადალი სპარტაკიადის პროგრამაში შეტანილია ტრეკზე რბოლა.

ა. ჭუნია,
სპორტის ოსტატი.

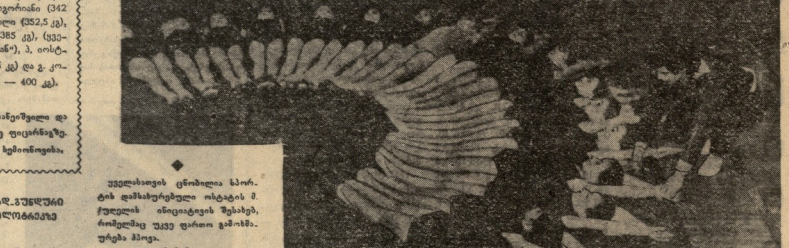

ჯგუფისთვის ცნობილია სპორტის დამსახურებული ოსტატის ვ. ჭუდელის ინიციატივის შესახებ, რომელშიც უკვე ფართო გამოხმაურება მივიდა.

• • •

ხელმძღ. ვ. ჭუდელი თავის ახ. ხარჭილეციან ვარაუბის ჯერის.

ფოტო ა. თუნავიანი.

ლ ე ლ ო

№ 2 33, № 62 (1644)

საფეხბურთო კალენდარი

საქართველოს სსრ ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის ბიბლიოთეკა

„უმჯობესად უნდა ვიყოთ“

ჩვენს ფეხბურთელებს ამ ზაფხულს ორი გასტროლი აქვთ დაგეგმილი. ერთი — ბულგარეთში, მეორე — ჩეხოსლოვაკიაში. ორივე ქვეყანა ევროპის ძლიერ ფეხბურთულ სახელმწიფოთა რიცხვს განეკუთვნება. ამიტომ ჩვენი ფეხბურთელების ამ მოგზაურობას ჩვეულებრივზე მეტი მნიშვნელობა ენიჭება.

ბულგარეთში ჩვენ ორ მატჩს ვიგებთ წინასწარ. ეს ნიშნავს, რომ ბულგარეთის ნაკრებს ჩვენ ვერ დავამარცხებთ. ამ ქვეყნის ფეხბურთელები ჩვენზე ბევრად ძლიერნი არიან. ამიტომ ჩვენ ორ ფრეს ვიგებთ, ან ერთ ფრეს და ერთ მარცხს. ეს ნიშნავს, რომ ბულგარეთში ჩვენ ორ ქულას ავიღებთ.

ჩეხოსლოვაკიაში ჩვენ ორ მატჩს ვიგებთ წინასწარ. ეს ნიშნავს, რომ ჩეხოსლოვაკიის ნაკრებს ჩვენ ორ ქულას წავართმევთ. ამიტომ ჩვენ ორ ფრეს ვიგებთ, ან ერთ ფრეს და ერთ მარცხს. ეს ნიშნავს, რომ ჩეხოსლოვაკიაში ჩვენ ორ ქულას ავიღებთ.

ასე რომ, ორივე ქვეყანაში ჩვენ ოთხ ქულას ავიღებთ. ეს ნიშნავს, რომ ჩვენ ოთხ ქულას ავიღებთ.

ამ

ასპარეზობენ მუხნარის იპოდრომზე

(დასასრული)

ლერესში იყვნენ ცხაიაელები — 5:1.

დოღში დაბრკოლებებით 3 კილომეტრზე ფინიშის პირველი იყო ზუგდიდელი ვ. დარასელია — 3.43.2.

ცხენბერიაულთა შეჯიბრებაში ქუთაისმა მოუყო ოჩამჩირეს — 2:1, ხოლო გუდაუთა — ცხაკაის — 9:4.

დაბრკოლებათა ხიდის გადალახვაში «საქართველოს» სპორტის ოსტატმა ზ. ერისთავმა ყველაზე სწრაფი დრო აჩვენა. მეორე ადგილზეა ა. შონია, მესამეზე ადგილზე არიან ი. ფიფია (ცუდაუთა) და ი. გირენი (თბილისი).

დაბრკოლებებიან დოღში 2 კილომეტრზე 3 ცხენოსანი მონაწილეობდა: ფოთში მოუგო ქუთაისს — 5:0, ხოლო ჩიხაძირეს — ვუდუთს — 11:0. ასევეა ცხაკაელებმა მოიგეს ოჩამჩირეს, ხოლო გუდაუთის და ქუთაისის გუნდების შეჯიბრება დამთავრდა ფრედ.

შეჯიბრება «მეორე პრიზზე» მოიგო თბილისელმა სპორტის ოსტატმა მ. ერისთავმა, ხოლო «საუკეთესო პრიზზე» სუკეთესო იყო მესიე გუნდის წევრი ა. ფეკეთაძე.

შეჯიბრება დღეს დამთავრება.

ლ. ფაჩუაშვილი

ახალგაზრდები ავარეგენ გამოცდას

სოხუმის «შინაკავშირის» სტუდიაში სამ დღეს გრძელდებოდა ავტომბილის პირად-გუნდური პირველობა სამტანელი სროლაში სოხუმის, ტყვარჩელის, გუდაუთის და სოხუმის რაიონის სპორტმსპინძელობენ. დაბალ ადგილებზე სროლაში გაიმარჯვა სპორტის ოსტატმა ა. ჯ. შენგელაიამ, რომელმაც 147 ქულა მოაგროვა 200 შესაძლებლიდან. მეოთხე ადგილზე მეორე სტენზე სროლაში გაიმარჯვა ბ. სვანაძემ, გუნდურ ჩათვლაში პირველი იქნენ სოხუმელი სპორტსმენები, ლესნიწყებია ახალგაზრდების ჩ. ბახუტაშვილის, ხ. კოტრის, ნ. ცაკვაძის, მ. ბიკუბის და სხვათა კარგი მაჩვენებლები.

* * *

სურათზე: მესტვენეთელი შეჯიბრება, ისვრის ოსტატი ა. დარასელია. ფოტო ვ. სემიონოვისა.

საყურადღებო აპარატი

სპორტული მიღწევები ბევრადაა დამოკიდებული ბუნებრივ გარემოზე, რომელის ერთ-ერთი ფაქტორი — სუფთა ჰაერი სპორტული გამართვების საწინდარია. ჰაერი გასაკეთებით მოქმედებს სპორტსმენებზე. გამჭირვებელი სუნთქვის გამო ისინი ჩვეულებრივზე მეტ ჰაერს ფილტვებში და მაშასადამე, დახშული ჰაერიდან დიდი რაოდენობით ოთვისებენ ბაქტერიებსა და მტვერს.

ამ მნიშვნელოვან და საჭირო ფაქტორ საკითხს წაუყენებდა სპარტიული სახელმწიფო ფიზიკური კულტურის ინსტიტუტის სამეურნეო დარგის მეშვაი ვ. ზურგიანელი და ჰაერის გამსუფთავებელი-მარეგულირებელი აპარატის შექმნა განიზრახა. ვუცნო ამისუფთავებს ჰაერს მფილტრავ საშუალებათაგან განსხვავებით, ზურგიანელმა ჰაერს გამადიდრებდა ჟანგბადით და ჩვეულებრივი წყალი, რომლის ტემპერატურის ცვლაც შესაძლებელია ჰაერს ტემპერატურასა და სიმაღლეზე.

ვ. ზურგიანელის ფილტრატორი წესისმიერი სიდიდის, ძალისა და პორტატულობის შეიძლება დამზადდეს. ამ აპარატ მოწყობილობა უმარტივესი შედეგის ელექტრომოტორის, ჰაერის გამტარი ვენტილატორის, ჰაერის გამტარი მილის, წყლის ავზისა და ჰაერის გამოსაფრქვევლის აპარატისგან.

ამ აპარატის ერთ-ერთი ვარიანტი ამჟამად დამზადებულია და ექსპლოატაციაში გადაეცა ბაქოს ფიზკულტურის ინსტიტუტს.

ა. ცაცანაშვილი

სურათზე: სპორტსმენი ა. ჯორჯაძე ერთადერთია ბათუმიდან დისტანციაზე ვარჯიშის დროს. ფოტო ა. კელენჯერისა.

სიერა ტარაჰუმარას არაჩვეულებრივი მორბენლები

სურათზე: სიერა ტარაჰუმარას ტომის ერთ-ერთი საუკეთესო მორბენალი ჰუან მასეარა.

უცნაურის პრესაში ბევრს წერენ სიერა ტარაჰუმარაზე (მექსიკა) დასახლებულ, ამავე სახელწოდების ინდიელთა ტომის სიცოცხლე მორბენლებზე, რომლებიც წარმოდგენილად გრძელ მანძილებს ნამდვილ სპორტსმენთა დროში ფარავენ.

ტარაჰუმარათა რბენა მართლაც გასაოცარია. მაგრამ მათი უნარი და შედეგები უფრო დაბალია, ვიდრე გრძელ დისტანციებზე ცნობილი მორბენლებისა. მთუნდაც-ვად ამისა, არის რაღაც განსაკუთრებული ამ შედარებით პატარა ტანის ხალხში, რომლებსაც გარეგნულად ვერ მიხვდი, დიდ ამცი უწოლი უნარის.

პირველ ყოვლისა უნდა აღინიშნოს მათი სარბენი გზები: ტყის ვიწრო ბილიკები, სოფლის მტვრიანი ზარაფხები, ძნელად გადასალახი მდინარეები, გახეხრებული ასფალტი დიდ-ძალი რამდენიმე გზატკეცილი. 100 ან 250 კმ დიდი-ვი მთიანეთ ან ვარშიათ-დენს რაიმე სიძნელეს. ისინი იშვიათად დარბიან 30 კმ ნაკლებ მანძილზე.

მაგრამ რა დროში? დამკვირვებლები და შეკრებების მოწმეებნი ასე თუ ისე შედარებით საკმაოდ დაწვრილ შედეგებს აღნიშნავენ: 24,2 კმ დიდრონი ქოლიოდა 2:52 საათში, რაც საკმაოდ კარგი შედეგია მარათონელი მორბენლისათვის. ორჯერ ულტრამა ამ ტომიდან 100 კმ დაფარეს 8:35 საათში, ხოლო ჰუან მასეარამ 265 კმ გაიარა 27 საათში. დაბოლოს, რაც არ უნდა დიდეწარმლად ჟღერდეს, მაინც სინამდვილეა: ლიის რასსამ გაირბინა 560 კმ და ამისთვის მას დასჭირდა 72 საათი. ამასთან არ უნდა დავივიწყოთ, რომ უკანა ეს კილომეტრები გაველილი დასტრილ მიდამოებზე.

ნამდვილ ეფსპაციელს ისინი თვით რბენის დროსაც კი არ ანებებენ. უკეთეს შემთხვევაში მათ ფეხის გულზე ამოფარებული აქვთ გუარაჩები. ტანზე შემოკრული აქვთ სპანალის ტრუსისებური ფეხის ნაწერი, ან ისეთი თავისებური ტრუსები.

მაგრამ არც ტანსაცმელი და არც დისტანციები არ წარმოდგენენ ამ არსებათ, რაც ტარაჰუმარას მორბენლებს ანსხვავებს ჩვენი სპორტსმენებისაგან. ის, რასაც მასილიდ ინდიელი მორბენლები ხმარობენ, ეს არის ხის პატარა ბურთი, რომელიც მთელი რბენის დროს მათ წინ მიგორავს. ისინი მას ფეხის რტყმევით კი არ მიაგორებენ წინ, არამედ, მორბენალი ჩასვენდებს რა მას ფეხის თითებს, ისკრის შორს წინ, შემდეგ მიხედეს მას, კვლავ ისკრის და ასე შემდეგ. ეს არის ერთგვარი გართობა, თამაში ხანგრძლივი რბენის დროს, რაც მორბენალს საშუალებას არ აძლევს ადრე იქრძნოს დაღლა.

ზოგი მათგანი ამის გარდა ხმარობს ეჭვებით სველ ბამბეულს ტომს. მათი ჩასარჩენ არ ღირებს რაიმის მოხოტოწყობას წენარ ტყეში. ტომი სხვა დანიშნულებასაც ასრულებს. იგი შესაფერი საფრენია, როდესაც მორბენალს სურს ერთი წუთით შეისვენოს.

შეჯიბრებები ტარდება სპორტული წესების დაცვით. მაყურებელები, რომლებიც კარნავალ შეჯიბრება რბენაში) დროს ვვიან საღამომდე არ იშლებიან, ალ უკითხავენ ხვედრებს გამარჯვებულს.

დასწყისი 18 საათზე.

რედაქტორი ი. შგუელაძა.

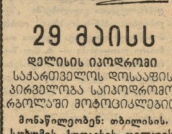

29 მაისს

დელიცის იპოდრომი

საქართველოს ლუსკაფის პირველობა საიპოდრომო რგოლაში მოტოციკლეტიტი

მონაწილეობენ: თბილისის, სოხუმის, ჭუთაისის, თელავის, რუხთავისა და სკა-ს გუნდები.

დასწყისი 16 საათზე.

გაზეთი გამოდის სამშაბათობით, ხუთშაბათობითა და კვირაობით. რედაქციის მისამართი: თბილისი, ელჩიბეის დაღმართი № 12. დეპეშებისათვის, თბილისი, „ლელო", ტელეფონები: რედაქტორის — 2-59-62, პასუხისმგებელი მდივნისა და განყოფილებების — 3-90-34, გამომწერების — 3-01-06.

3 საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობის პოლიგრაფიული კომბინატი „კომუნისტი", თბილისი, ლენინის ქ. № 14. უე 02555